

m.remissvar@regeringskansliet.se

m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

agnetha.alriksson@regeringskansliet.se.

Remissvar av "SOU 2020:73 Skogsutredningen 2019".

Naturturismföretagen, som företräder landets växande skara av naturturismföretag, tackar för möjligheten att ge synpunkter på den remitterade "SOU 2020:73 Skogsutredningen 2019".

Vi uppskattar särskilt att utredningen genomgående har lyft fram potentialen för en utvecklad naturturism. Det är en näring som kan skapa betydande intäkter och sysselsättning till svensk landsbygd.

Vi väljer här att kort kommentera de delar som direkt berör vår verksamhet.

Inledning

Våra företag och medlemmar är helt beroende av ett fungerande skogslandskap i Sverige där skogarna med högst naturvärden helt undantas från skogsavverkningar medan en betydande del av skogarna kan brukas för virkesproduktion. Det förutsätter dock att denna produktion sker i enlighet med de 50 målbilderna för god miljöhänsyn, att markägarna följer sina egna certifieringsregler och tar sitt sektorsansvar samt att vi sköter våra internationella åtaganden. Att vi i Sverige uppfyller våra åtaganden och följer lagar, regler och överenskommelser har inte bara betydelse av praktiska skäl men också av imagemässiga. Det gäller markägare, bolag och Sverige som nation. Betydelsen av den internationella bilden av Sverige i detta sammanhang kan inte överskattas. Hur skog sköts påverkar så väldigt många fler än den som äger marken den står på.

Många av våra medlemmar är själva skogsägare. Ingen guidar bättre i en skog än den som själv har planterat och skött den. Ofta är det just besöksverksamheten som gör deras skogsägande lönsamt. Mångbruk av skogen är en självklarhet för naturturismföretagare men vi påverkas också av det skogsbruk som bedrivs runt oss. Om gästen åker förbi plöjda hyggen på väg fram till destinationen så är det svårt att skapa en trovärdig upplevelse som känns ärlig och genuin.

Vi pratar mycket om hållbar turism men vi uppfattar att inte begreppet "hållbart skogsbruk" idag är definierat. Vi menar att en sådan definition måste vila på ekologi annars blir det ingen ekonomi eller något annat heller för den delen. Vägledning för hur skogsbruk ska bedrivas måste alltså vila på de biologiska förutsättningarna och kan inte ändras beroende på partipolitik, anser vi.

Det som ofta i debatten kallas "äganderättsproblem" är oftast ett "ersättningsproblem" vid intrång. Skogsutredningen behandlar frågor kring detta i samband med skyddandet av värdefulla skogar och skydd av biologisk mångfald. Små skogsägare är generellt positiva till både frivilliga avsättningar och formellt skydd under förutsättning att man bemöts korrekt samt snabbt och korrekt ersätts. Vår

ambition är att bidra till att skyddsvärd skog ses som en möjlighet och inte en belastning för markägaren men det hjälper oss alla en god bit på vägen om det då finns budgetmedel avsatta i förhållande till samhällets naturvårdsambition. Annars är det en svår och onödigt komplicerad väg att gå för alla inblandade. Denna ambition bör som sagt styras av ekologins behov och inget annat.

Några ord om enskilda förslag:

Förslag 9.3 Nationell samordnare för skogsprogrammet

Vi tillstyrker förslaget.

Vi har ingått i programrådet sedan starten och deltagit på samtliga möten. Det är nu dags för ett omtag och Skogsutredningens förslag är väl genomtänkt.

Förslag 9.6 Rådgivningskampanj

Vi tillstyrker med tillägget att kampanjen även bör innehålla en del om andra sätt att bruka skogen. Skogsägare behöver få kunskap om fler sätt att verkligen kunna tjäna pengar på sin skog och svensk besöksnäring behöver mer besöksvänlig skog och skogsbrukare. På köpet ökar förutsättningarna för en levande landsbygd.

Förslag 9.9 Inrättandet av ett vetenskapligt råd

Vi tillstyrker förslaget och vill understryka att det är mycket angeläget att kunskapsuppbyggnad om biologisk mångfald kan hanteras utanför särintressen och politik.

Förslag 10.5 Skyddad natur kan spela en aktiv roll för landsbygdsutveckling

Vi tillstyrker och vill lyfta fram det här avsnittet av utredningen. För svensk besöksnäring kan betydelsen av skyddad natur inte nog betonas. Att avsätta värdefulla och unika skogar i formellt skydd är viktigt av många skäl och Sverige har inte lyckats göra det i tillräckligt stor omfattning ännu.

Ett viktigt argument framgent för att få igenom skydd är att det ofta går att utveckla nya näringar med den skyddade skogen som bas. Det ska naturligtvis ske så att syftet med avsättningen inte påverkas negativt. Men genom att tillvarata exempelvis naturturismens intressen inne i skyddade områden stärks allmänhetens och besökarnas acceptans för att samhället investerar i naturvård. Utredningen lyfter väl fram möjligheterna till den ekonomi som därmed också kan skapas på landsbygden.

Förslag 14.2 Behov av kunskap och inventeringar samt 14.3 Förslag om kunskapsunderlag

Vi tillstyrker förslagen med tillägget att det är angeläget att de föreslagna nya inventeringarna startar före eller i samband med att, i enlighet med Januariavtalet, Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventeringar upphör. (Det senare är också utredningens förslag enl **Förslag 12.6 Skogsstyrelsen bör upphöra med nyckelbiotopsinventeringen**).

Risken är att det annars uppstår ett skadligt vakuum mellan de två inventeringsmodellerna.

Förslag 16.2 En statlig satsning för bevarande och utveckling av de stora sammanhängande naturskogarna

Vi tillstyrker förslaget.

Vi noterar också att samhället även utan genomförandet av förslaget kommer få betydande kostnader för att ersätta berörda skogsägare i samband med avverkningsanmälningar av dessa skogar. Det torde vara betydligt enklare och på sikt billigare att skydda samtliga skogar i ett samlat grepp på det sätt som utredningen föreslår. Vi ser också den potential som besöksmål och efterlängtat ekonomisk skjuts denna del av landet kan få genom förslaget.

Förslag, särskilda yttranden sid 1236. Markåtkomst för det rörliga friluftsliv etc

Vi tillstyrker förslaget att utreda hur markåtkomst för exempel vandrings-, rid- och skidleder kan säkras.

Som det nu är kan en markägare stoppa eller riva upp både nya och befintliga leder som kanske flera hundra andra markägare gett sitt tillstånd till.

I exempelvis Skottland finns en särskild lagstiftning för leder av riksintresse. Man kan här överväga en modell med att om mer än 75 % av markägarna är positiva, så kan ett servitut för led eller skidspår inskrivas.

Övriga förslag

Vi föreslår att Tillväxtverket får i uppdrag att årligen redovisa utvecklingen av svensk naturturism och gärna uppdelad på fjällbaserad och skogsbaserad naturturism.

Vi föreslår att Skogsstyrelsen får i uppdrag att börja redovisa anmäld hyggesstorlek inklusive tidigare upptagna hyggen i anslutning till nya samt utreda möjligheten till skärpt miljöprövning av hyggen över 10 hektar storlek.

17.5.12 - Vi tillstyrker förslaget att Naturvårdsverket bör ges i uppdrag att utreda och föreslå förändring i förutsättningarna för bildande av nationalpark och naturreservat och möjligheterna att meddela dispens från nationalparks- och naturreservatsföreskrifter i syfte att gynna sådana verksamheter som kan bedrivas där utan att påverka syftet med skyddet negativt.

Vidare har föreslagits, vilket vi tillstyrker, att regeringen ska ge Naturvårdsverket i uppdrag att i samråd med andra myndigheter och organisationer analysera hinder och möjligheter för naturturism och aktivt friluftsliv i skyddad natur och genomföra åtgärder för att främja dessa intressen inklusive en översyn av vägledning för utformning av föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken.

Kontaktperson på Naturturismföretagen:

Jessica Sannö, jessica@osjonas.se 070-499 03 88